

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра історії

Історія державного управління

30 2

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Курс	1
Семестр	1 / 2

Освітньо-професійна програма

Статус Нормативна ОК
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Залік

ECTS	2
Годин	60

Розподіл годин

Аудиторні години		Самостійна робота	Індивідуальне завдання	Семестровий контроль
Лекції	Семінари			
семестр (1/ 2 КМ)				
18	18	24		Залік
1 година на тиждень	1 година на тиждень			

Гарант освітньої програми Завідувач кафедри історії Голова методичної комісії

_____ С. О. Костилова _____ К.Л. Попов

« ___ » _____ 2020 р. « ___ » _____ 2020 р. « ___ » _____ 2020 р.

Поточна редакція від ___ січня 2020 р.

Інформація про викладачів

Інформація про викладачів

	Лекції	Семінарські
	семестр (1/2 КМ)	
ПІБ	Перга Юрій Миколайович	Перга Юрій Миколайович
Посада	Старший викладач	Старший викладач
Вчене звання	немає	немає
Науковий ступінь	кандидат історичних наук	кандидат історичних наук
e-mail	yperga@gmail.com	yperga@gmail.com

Позначки та скорочення

ЗК – загальні компетентності

ЗН – знання

КМ – кредитний модуль

НД – нормативний документ

УМ – уміння

ФК – фахові компетентності

СЗ – семінарське заняття

Анотація навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у майбутніх спеціалістів адміністративного менеджменту теоретичних знань і практичних навиків з аналізу поточної ситуації в сфері державного та муніципального управління з врахуванням історичного досвіду.

Навчальна дисципліна розглядає причини та особливості становлення апарату державного управління в Україні, простежує його еволюцію на певних етапах історичного розвитку в залежності від того, в складі яких держав перебували українські землі. Розвиток державного управління показано майже протягом трьох тисячоліть, починаючи від перших держав на території України (УІІ ст. до н.е.) до теперішніх часів (початок ХХІ ст.). В дисципліні матеріал є матеріал про особливості державного управління тих чи інших держав, що існували в різні часи на території України, про досвід українського державотворення в князівську та козацьку добу, під час визвольної боротьби українського народу 1017-1921 рр. та в умовах здобуття Україною незалежності в 1991 р.

Структура навчальної дисципліни відтворює основні етапи розвитку української державності. Вступний розділ дозволяє студентам ознайомитися з основними поняттями про державу з її органами управління, її типами, видами правління, політичними режимами, які існували в історії не тільки України, але й людства в цілому. Це дасть їм уявлення про різноманітність світового досвіду державотворення та державного управління, про те, що державний устрій нашої країни на сучасному етапі – тільки один із багатьох варіантів, обумовлений різними факторами (природньо-географічними, геополітичними, економічними, етнічними та ін.). В заключній частині підводяться підсумки історичної долі Української держави.

Силабус навчальної дисципліни «Історія державного управління» розроблений на основі принципу конструктивного вирівнювання (constructive alignment), що дає змогу передбачити необхідні навчальні завдання та активності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання, а потім спроектувати навчальний досвід так, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів.

Під час навчання й для взаємодії зі студентами застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються такими методами і технологіями:

- 1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);
- 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання (дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл і ін.);
- 3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи аспірантів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять. Розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-форум, інтернет-семінар і ін.).

Місце навчальної дисципліни в програмі навчання

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- основні суб'єктивні і об'єктивні умови утворення державності в Україні;
- наукові підходи, особливості періодизації історії державного управління;
- сучасні методологічні варіанти до вивчення історії державного управління в Україні;
- основні історіографічні концепції дисципліни;
- основні етапи міжнародної значимості, впливу історичного поступу української

Історія державного управління

державності;

— роль і місце соціальних структур і соціальних відносин в українському державному і управлінському будівництві;

— історичні аспекти участі українського народу в загальнодержавному, регіональному, місцевому управлінні.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна ЗО 2 «Історія державного управління» забезпечує такі дисципліни: ЗО 10 «Теорія держави і права», ПО 3 «Основи публічного управління та адміністративної діяльності», ПО 6 «Правові засади адміністративної діяльності», ПО 8 «Державна служба»

Необхідні та одержувані навички

Для освоєння та вивчення дисципліни, а також для підготовки до семінарських занять є базові знання з всесвітньої історії, історії України, інших гуманітарних дисциплін та предметів природничо-математичного спрямування, набуті слухачами в середній школі.

В результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти мають

уміти:

— розглядати явища історії державного управління в Україні розвитку і в зв'язку з міжнародними історичними умовами конкретного періоду;

— орієнтуватися в історико-етнографічних особливостях державного будівництва і управління в регіонах України, співвідносити історичні процеси в них з природними умовами та зовнішньо-політичними зв'язками.

— удосконалити досвід роботи з різними типами й видами джерел інформації;

— застосовувати набуті знання з історії державного управління в Україні для вирішення конкретних інформаційно-пошукових завдань.

— самостійно узагальнювати й аналізувати знання, здобуті в ході засвоєння дисципліни, пов'язувати їх з знаннями з інших навчальних дисциплін;

набути досвід:

— встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями і явищами в історії державного управління в Україні;

— науково, коректно застосовувати порівняльно-історичний метод щодо явищ в історії державного будівництва;

— аналізувати діяльність видатних державних діячів, політиків, інших історичних осіб на тлі історичних зрушень;

— усвідомлювати роль і місце історії державного управління України в світовому розвитку міждержавних стосунків людської цивілізації.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 3	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і

Історія державного управління

	суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 6	Здатність працювати в команді .
ЗК 9	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК 10	Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування

Предметні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) та освітньо-професійними програмами (ОПП) студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

- Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства
- Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування
- Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Перелік тем, контрольні заходи та терміни виконання основних завдань оголошуються студентам на першому занятті.

№ п/п	Тема	Основні завдання	
		Контрольний захід	Термін виконання
Розділ 1 Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст.			
1	Тема 1.1. . Вступ. Предмет та завдання курсу. Геополітичне становище України та його вплив на формування української державності, структур і механізмів управління		
2	Тема 1.2. Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	СЗ 1	2 тиждень
3	Тема 1.3. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.).	СЗ 2	4 тиждень
4	Тема 1.4. Державницька думка в Україні в XIX - на початку XX ст.	СЗ 3	6 тиждень
5	Тема 1.5. Відродження Української національної держави (1917-1919 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади	СЗ 4	8 тиждень
Розділ 2. Історичний поступ української держави			
6	Тема 2.1. Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр.	СЗ 5	10 тиждень

Історія державного управління

№ п/п	Тема	Основні завдання	
		Контрольний захід	Термін виконання
7	Тема 2.2. Республіканські структури УРСР в повоєнний період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).	СЗ 6	12 тиждень
8	Тема 2.3. Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою	СЗ 7	14 тиждень
9	Тема 2.4 Реформування органів державної влади та управління	СЗ 8	16 тиждень
Семестрове індивідуальне завдання не заплановано			

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-сть	Всього
Семестровий (кредитний) модуль					
1.	Семінарські заняття (доповідь)	64	8	8	64
2.	Експрес-контрольні	18	6	3	18
3	Робота на семінарі	18	2	9	18
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 40$

Максимальна сума балів становить 100. Необхідною умовою допуску до заліку є набрання понад 40 балів за всі види роботи. Для отримання заліку з кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше за 60 балів та підготувати не менше однієї доповіді на семінарське заняття.

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг, менший за 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити свою оцінку, виконують залікову контрольну роботу, яка складається з двох теоретичних питань максимум по 50 балів за кожне.

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру та під час складання заліку переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів (складання карт, схем, таблиць, презентацій) з дисципліни (не більше одного разу за семестр).	5–6 балів,	Не готовність до роботи на семінарському занятті без поважних причин	-2 бали
відвідування музеїв і використання в роботі над курсом музейного матеріалу (не більше одного разу за семестр)	6 балів,		
участь у студентській науковій конференції (не більше одного разу за семестр)	7 балів,		
участь у факультетській або університетській олімпіаді (не більше одного разу за семестр)	7 балів,		

Відвідування занять

Відвідування лекцій та семінарських занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для підготовки доповідей на семінарські заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Контрольних заходів з навчальної дисципліни не заплановано.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Семестровий (кредитний) модуль			
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 20 балів	≥ 40 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Історія державного управління

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Історія державного управління» може викладатися для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються на англійській мові (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються відеоматеріали на англійській мові (переклад на українську мову за допомогою субтитрів для полегшення сприйняття матеріалу).

Враховуючи студентоцентрикований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Позааудиторні заняття

Заняття з оформлення списку використаних джерел та публічний захист доповіді може бути проведений у Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка (за попередньою згодою).

Рекомендована література

Базова

1. Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу. Українська державницька ідея... Укл. О. Шакало. – К.: МАУП, 2007.
2. Запорозька січ – зародок української держави. Матеріали науково – практичної конференції. 23-24 листопада 2005 р. – К.: Вид. НАУ. 2006.
3. История государственного управления в России: Хрестоматия. Под общ. ред. проф. Р.Т. Пихои. – М., 2003.
4. Історія державного управління в Україні. За ред. В. Філіповського: К., 2007.
5. Історія України. Загальна редакція Ковальського Б.П. – К.: Вища школа, 1998.
6. Історія України. Частина II, за ред. Ковальського Б.П. – К.: НТУУ «КПІ», 2004.
7. Киричук В., Тумциник В. Історія державного управління. – К.: 2001.
8. Киричук В.В. Історія державного управління в Україні. Курс лекцій. – К.: НТУУ «КПІ», 2000.
9. Малиновський В.Я. Державна служба: теорія і практика.: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2003.
10. Мухаєв Р.Т. История государственного управления в России. – ЮНИТИ, 2007.
11. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління: Навчальний посібник. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006

12. Орленко В.І. Історія державного управління в Україні: Навчальний посібник. – Київ: КНЕТУ, 2001.
13. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. – К.: 1999.

Допоміжна

1. Білоконь М. В. Органи державного управління та місцеве самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст.(на матеріалах Лівобережної України): історико-правове дослідження. Автореферат дис.... канд. юр. наук. – К.: 2002.
2. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. 3-тє видання, виправлене, доповнене. – К.: Академвидав., 2012.
3. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції. Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України, (2). – К.: 2013. – с.14-23.
4. Дігтяр П.А. Історія держави і права України. – К.: 2000.
5. Єрмолаєв В.М., Козаченко А.І. Органи влади і управління української держави(XVII-XVIII ст.). – Харків. Право.2002.
6. Игнатов В.Т. История государственного управления России. – М., 2006.
7. Иванов В. М. Історія держави і права України. – К.: 2013.
8. Иванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007.
9. Іншин М. І. Історія виникнення, розвитку та формування державної служби в Україні. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 4-9.
10. Історія України. За ред. Ковальського Б.П. – К.: Вища школа , 1998.
11. Калініченко В.В., Рибалка І.К. Історія України. Частина III: 1917-2003рр.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004.
12. Кобилецький М. М. Утворення ЗУНР, її державний механізм та діяльність (1918-1923 рр.) (Doctoral dissertation, Львів: Львівський державний університет ім. Івана Франка). – Л.: 1998.
13. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів до 21 ст. – Х.: «Одісей», 2008.
14. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
15. [Мельниченко А. А.; Мельниченко, С. В. Антикризове державне управління в контексті подолання проблеми бідності: соціологічний підхід](#) – К.:2010
16. Надолішній П. Державне управління в Україні на перехресті тисячоліть: виклики, загрози і перспективи. Актуальні проблеми державного управління, (2). – К.: 2014. – с. 3-11.
17. [Пермінова С. О. Державне та регіональне управління.](#) – К.:2013
18. [Петровська І. П.; Філобоченко В. В. Державне регулювання в умовах інноваційного розвитку.](#) – К.: 2011
19. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України. Неупереджений погляд... Харків: ВД «Школа», 2007.
20. Пилипишин В. П. (2011). Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 10-14.
21. Пилипишин В. П. Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с.10-14.
22. Політична історія України. За ред. В.І. Танцюри. К.: Академ. видав, 2008.
23. Рекотов П. В. Органи управління на окупованій території України (1941–1944 рр.). Український історичний журнал, (3). – К.: 1997. – с. 90-101.
24. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопенко, О. Іванюк., Ф. Левітас, М. Тараненко. Новий довідник: Історія України. – К.: тов «Казка», 2006.

Історія державного управління

25. Телешун С. О. (2000). Державний устрій України: проблеми теорії і практики. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. – К.: 2000.
26. Чуткий А.І. Історія України: Навч. посіб... – К.: МАУП, 2006.
27. Яременко О. І. Державне управління в Україні в період гетьманату (квітень-грудень 1918 р.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління – К.: 1999.
28. Яцуба В. Г. Кадрове забезпечення державного управління (організаційно-правовий аспект). Акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: 1999.

Рекомендовані джерела:

1. 1. Довідник з історії України. За ред. І. Підкови та Р. Шуста. – К.: Генеза, 2006.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування України» // Відомості Верховної Ради(ВВР)//. – 2008.
3. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»// ВВР. – 2008 № 27-28.
4. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: збірник док. і матеріалів / За заг. ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. — К.; Чернівці : Книга XXI, 2008. — 1100 с.
5. Історія України: Джерельний літопис. – К.: КВПЦ, 2012. – 832 с.
6. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. — К. : ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
7. Хрестоматія історії і права України. За ред. В.Д. Гончаренка. – К.: 2000

Інформаційні ресурси

1. Болонський процес в Україні: стан та проблеми реалізації : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/May08/09.htm>
2. Верховна рада України rada.gov.ua
3. Електронний архів КПП <http://ela.kpi.ua>
4. Інститут історії України <http://history.org.ua>
5. Національна бібліотека України <http://nbuv.gov.ua>
6. Національна історична бібліотека України <http://nibu.kiev.ua>